Cena numeru 10 fenigów.

Nr 272 SOSNOWIEC wtorek dnia 4 grudnia 1917 roku Rok XII

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 400, miesięcznie 1.35 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 4,80, miesięcznie 1,60 Pocztą w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4.50 miesięcznie 1.50; Pocztą w okupacji Austrjackiej kwartlnie kor. 7.50 miesięcznie 2.50.

OGŁOSZENIA Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1.50, po tekście III str. 65 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1.75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 45 fen. drobne ogłoszenia za wyraz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblińska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele — — i święta od 9-ej do 11-ej rano. — —

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie, — — agentury w kraju i zagranicą. — —

Rokowania pokojowe.

WIEDEŃ, 30 listopada. (WAT.). Po otwarciu sesji parlamentu, zabrał głos prezydent ministrów dr. Seidler, który między innemi powiedział:

Jak wiadomo z komunikatu urzędowego C. K. Biura korespondencyjnego przyjął rząd cesarsko-królewski propozycję rządu rosyjskiego, co do natychmiastowego rozpoczęcia rokowań w sprawie zawieszenia broni i ogólnego pokoju. Podczas tych rokowań będzie rząd austrjacko-węgierski dążył wraz z państwami, stojącemi na gruncie obecnie poczynionych przez Rosję propozycji, do zawarcia pokoju, który będzie zaszczytny w równej mierze dla wszystkich stron, a oparty na zasadzie: „Bez pogwałceń terytorjalnych i gospodarczych"! Zgodnie z powyższem, uzna rząd austrjacko-węgierski prawa państw, dążących wspólnie do zawarcia pokoju, jak również przyzna ludom do nich przynależnych, pełną swobodę decydowania o przyszłym ustroju państwowym oraz powstrzyma się od jakichkolwiek ingerencji w sprawach wewnętrzno-państwowych współwalczących.

BUDAPESZT 1 grudnia. (W. A. T.). **Wszystkie dzienniki tutejsze dają wyraz zadowolenia z powodu oświadczeń hr. Czernina i hr. Hertlinga i piszą, że propozycję rządu rosyjskiego należy uważać za dogodną podstawę wdrożenia rokowań pokojowych,**

LWOW, 1 grudnia. (WAT.). **Dnia 29 listopada do Czerniowiec przyjechał automobil z rosyjskimi oficerami i żołnierzami, którzy konferowali w ciągu półtorej godziny z komendantem miejscowym. Goście powitani byli serdecznie. Jeden z rosjan wypowiedział mowę, w której m. in. rzekł: „Przyjaciele, pragniemy pokoju". Potem rosjanie powrócili na swoje stanowiska.**

ROTERDAM, 1 grudnia. (WAT.). Z Londynu donoszą: W tutejszem poselstwie rosyjskiem odbyło się zebranie wybitnych rosjan, którzy w ostry sposób protestowali przeciwko postępowaniu obecnych wladców petersburskich.

ROTERDAM, (BTW). Londyński Times donosi z Petersburga: Przedstawiciele wojskowi Francji, Anglji, Włoch, Japonji i Rumunji wręczyli w rosyjskiej kwaterze głównej w imieniu swych krajów reklamację z powodu „shańbienia" umowy londyńskiej. Reklamację tę ogłosiła prasa moskiewska.

Proklamacja bolszewików.

BERLIN, (WAT.) Do Sztokholmu **nadesłane doniesienie Pet. Ag, Tel. zawiera dosłowne brzmienie rozesłanej z Carskiego Sioła rosyjskiej propozycji pokojowej z dn. 28 listopada.**

Jest tam dłuższy okres, którego brakowało w depeszy iskrowej, nadesłanej do Wiednia w stanie uszkodzonym. Ustęp ten podaje „Vorwaerts" za kopenhaskim „Socjaldemokraten" a mianowicie.

Operacje wojenne zawieszone zostały na mocy obopólnego porozumienia i w ciągu ostatnich pięciu dni nie miały być dokonane żadne przegrupowania wojsk.

Żądamy natychmiastowej odpowiedzi od klasy robotniczej krajów sprzymierzonych: Czy życzycie sobie, aby w dniu 1 grudnia rozpoczęte zostały rokowania pokojowe?

Wojska rosyjskie i naród rosyjski nie chce i nie może dłużej czekać: w dniu 1-ym grudnia rozpoczęte będą rokowania pokojowe.

Żołnierze, robotnicy, włościanie we Francji, Włoszech, Stanach Zjednoczonych, w Belgii i w Serbji! W dniu 1 grudnia nastąpi rozpoczęcie rokowań pokojowych. Oczekujemy waszych pełnomocników, działajcie! nie traćcie ani chwili czasu.

Precz z kampanją zimową! Precz z wojną! Niech żyje pokój i dojrzałość ludów!

Cofnięcie zamówień na amunicję.

BERLIN Z Bazylei donoszą do „Deutsche Tagesztg.", że według „Daily Chronicle", rząd bolszewików cofnął wszelkie, poczynione u sprzymierzeńców zamówienia na amunicję dla armji rosyjskiej. Wyrób tej amunicji ma być natychmiast zawieszony, a uregulowanie zobowiązań Rosji pod tym względem ma być dokonane na kongresie pokojowym.

Aresztowani generałowie.

AMSTERDAM, 1 grudnia. (WAT.). **Londyńska „Morning Post" dowiaduje się z Petersburga, W ostatnich dniach dostarczono do twierdzy Petropawłowskiej 7 generałów z frontu, aresztowanych za to, że w przemowach do swych żołnierzy zajęli stanowisko wrogie względem manifestu pokojowego bolszewików. Z wyjątkiem linji kolejowej do Kijowa wszystkie inne połączenia kolejowe Petersburga z kwaterą główną obsadzone są przez wojska bolszewickie.**

Zatrzymanie Buchanana.

GENEWA, (BTW). „Matin" dowiaduje się, że ambasador angielski, Buchanan, chciał opuścić Rosję, został jednak na rozkaz Trockiego. zatrzymany w Finlandji,

Wybory do konstytuanty.

ROTERDAM. Do „Daily Chronicle" donoszą z Petersburga: Ostateczne wyniki wyborów do konstytuanty w Petersburgu okazały, że bolszewicy otrzymali największą liczbę głosów, mianowicie zgórą 400,000. Na drugiem miejscu stoją kadeci, mniej więcej z 250,000. Na trzeciem miejscu socjaliści rewolucjoniści — ze 150,000 głosów. 16 innych stronnictw osiągnęło drobne stosunkowo liczby oddanych głosów. W ten sposób Petersburg wysyła do konstytuanty 6 bolszewików, 4 kadetów i 2 socjalistów rewolucjonistów.

Jenerał Kaledin.

GENEWA (BTW. „Giornale d'Italia" donosi z Petersburga: Jenerała Kaledina obwołano dyktatorem. Rozporządza on podobno armją w sile 200,000 żołnierzy i potężną artylerją.

Jak długo chce walczyć Ameryka?

Korespondent „Berliner Tgbl". donosi z Genewy: Do Paryża przybył przedstawiciel prezydenta Wilsona pułkownik House który na zapytanie dziennikarzy oświadczył:

— Jesteśmy niewzruszenie zdecydowani prowadzić dalej wojnę, dopóki świat nie będzie uwolniony od militaryzmu. Nie chcemy zysków materjalnych. Pragniemy tylko pewności trwałego pokoju. Francja może być pewna, że dla osiągnięcia tego nie będziemy szczędzili ani krwi, ani pieniędzy.

Anglja a pokój.

LONDYN, (WAT.) Biuro Reutera donosi Austin Chamberlain w mowie, wygłoszonej w Nortcampton, **oświadczył, iż list lorda Landsdowne'a pojawi się wielce nie na czasie. Anglja wierna będzie swojemu słowu dopóki jej sprzymierzeńcy będą spełniali swe zobowiązanie. Rokowania pokojowe możliwe są wówczas dopiero, gdy Niemcy zmienią się całkowicie, albo też gdy Anglja pod względem wojskowym będzie w możności dyktowania warunków pokojowych**

Z mowy Bonar Lawa.

LONDYN (B. T. W. Biuro Reutera donosi: Na zebraniu 1 500 delegatów zrzeszeń konserwatywnych i unjonistycznych oświadczył Bonar Law, pomiędzy innemi, co następuje:

Według mojego mniemania, musimy pokazać narodowi niemieckiemu, że wojny nie daje się kupić i że cała niemiecka maszyna wojenna nie może osiągnąć wyników, przez nich pożądanych. Nawet przez najbardziej stanowcze sukcesy wyłącznie na polu bitwy wojna zakończona być nie może.

Pokój, zawarty na podstawach lansdownowskich, oznaczałby w gruncie rzeczy klęskę koalicji. Widzę może niebezpieczeństwa, które nam nie grożą, lecz to mogę powiedzieć, że o ileby owe dążenia pokojowe miały być podsycone przez list lorda Lansdowne'a i gdyby miały przybrać kierunek, uniemożliwiający rządowi poleganie, pełne ufności, na zatwierdzenia przez izbę gmin niezbędnych środków wojennych, w takim razie pozostawałaby rządowi tylko jeszcze jedna droga otwarta. Aby tę wojnę wygrać, musi rząd mieć pewność, że ma poza sobą naród. Gdy tej pewności nie mamy, wówczas i powodzenia mieć nie możemy. Bonar Law zakończył wyrażeniem pewności, że rząd otrzyma całkowite poparcie ze strony narodu przy swojej decyzji prowadzenia wojny aż do zwycięskiego końca.

Oświadczenie Gompersa.

BERLIN. Jak donosi „Tägliche Rundschau", według depeszy ajencji Reutera, prezes federacji amerykańskich związków zawodowych, Samuel Gompers, oświadczył w mowie agitacyjnej za pożyczką, że przed trzema laty był zdecydowanym pacyfistą i przeciwnikiem służby wojskowej. Teraz jednak służba wojskowa jest prawem narodowem i radzi wszystkim prawa tego słuchać. Gompers oświadczył

się dalej za energicznem prowadzeniem wojny i przeciwko pokojowi na warunkach, które możnaby teraz uzyskać.

Głos Szwajcarski.

GENEWA, 2 grudnia. „Journal de Geneve" pisze, m. innemi w artykule wstępnym;

„Wszystko właściwie sprowadza się do pytania, czy Lenin zdecyduje się na podpisanie tak niesłychanej umowy która odda Niemcom jeńców, wziętych w ciągu trwania całej kampanji".

„Wzmocni to niezmiernie rezerwy niemieckie i może wpłynąć na to, iż wbrew wszelkim przewidywaniom zwycięży nie demokracja lecz imperjalizm (?)

GENEWA. Podczas gdy w ciągu całej wojny liczba jeńców niemieckich w Rosji wzrastała w obliczeniach „strategów" francuskich do cyfr fantastycznych, przewyższających wielokrotnie już nie siłę liczebną armji, lecz nawet ilość mieszkańców Niemiec wraz z kolonjami, teraz, wobec możliwej wymiany jeńców z Rosją, dzienniki paryskie pocieszają swych czytelników, że właściwie liczba jeńców niemieckich w Rosji jest bardzo niewielka.

„Le Matin" naprzykład, który jeszcze kilka tygodni temu, z okazji klęski włoskiej, szacował liczbę tych jeńców na miljony, teraz z całą bezceremonjalnością dochodzi do wniosku, że dzięki pokojowi z Rosją, Niemcy zyskają conajmniej kilka dywizyj rezerw.

Nieco rozrzutniejszym jest Hervé, lecz w porównaniu z tem, co pisał dawniej teraz cechuje go również niesłychana skromność.

Rumunja a koalicja.

AMSTERDAM. Rumunja wysyła notę do rządów Anglji, Francji i Stanów Zjednoczonych. W nocie tej wyłożono, że Rumunja wskutek wydarzeń w Rosji zmuszona będzie opuścić front boju lub rozpocząć rokowania z nieprzyjacielem, o ile nie otrzyma pomocy od koalicji. Rumunja życzy sobie, aby konferencja paryska obmyśliła polepszenie sytuacji, co dałoby możność Rumunji rozwiązać swą sprawę w duchu pragnień koalicji.

Zaprzeczenie.

BERLIN, (B T W). Biuro Wolfa donosi: Angielski telegraf iskrowy w Peldhu komunikuje pod datą 30-go listopada r. b., o g. 12 m. 30 z południa: „Rosjanie stracili na froncie zachodnim podczas ataku niemieckiego w okolicach Baranowicz 1.000 żołnierzy". To tendencyjne doniesienie w całości wyssane jest z palca. W ostatnich czasach nie odbyła się tam ani jedna walka.

Konferencja w Sztokholmie

HAGA, 2 grudnia. „Times" donosi, że nagle wypłynęła znów na porządek dzienny sprawa zwołania konferencji socjalistyczno - politycznej w Sztokholmie.

Henderson otrzymał depesze od Huysmansa, że teraz nadszedł pomyślny moment do podjęcia kwestji wspomnianej konferencji.

Konferencja koalicji.

BERLIM, (BTW) Z Bazylei donoszą do Berliner Tageblatta: Według depeszy „Neue Korrespondenz" z Paryża, konferencja koalicji podzieliła się na wydziały, złożone z przedstawicieli wszystkich państ sprzymierzonych. Utworzono wydziały: finansów, przywozu, transportów, uzbrajania, amunicji, lotnictwa, aprowizacji i blokady. Do każdego z tych wydziałów należy odpowiedni minister francuski.

Dekret o wywłaszczeniu w Rosji.

„Izwiestja" podają „dekret o ziemi", uchwalony 10 listopada o godz. 2 w nocy, podpisany przez prezesa rady komisarzy ludowych, Włodzimierza Uljanowa-Lenina. Dekret znosi natychmiast bez wszelkiego wykupu „własność obywatelską (pomieszcziczja) ziemi". „Majątki prywatne, klasztorne i cerkiewne z całym inwentarzem żywym i martwym, zabudowaniami folwarcznemi i wszystkiemi przynależnościami przechodzą w zawiadywanie gminnych komitetów robotniczych i powiatowych rad delegatów włościańskich aż do zebrania konstytuanty".

Te rady powiatowe powinny przedsięwziąć środki dla zachowania porządku przy konfiskacie majątków, określenia, jakiej przestrzeni posiadłości ulegają konfiskacie, przeprowadzenia ścisłego spisu konfiskowanego mienia i ochrony całego gospodarstwa z wszelkiemi zabudowaniami, narzędziami, bydłem i zapasami produktów.

Lednicki.

BERLIN. Ze Stokholmu donoszą: Jak ogłasza polska ajencja prasowa, wiadomość, jakoby na miejsce Aleksandra Lednickiego mianował nowy rząd prezesem polsko-rosyjskiej komisji likwidacyjnej adwokata Kozłowskiego, nie jest prawdziwa. Według wiarogodnych informacji z Petersburga, Lednicki spełnia dalej ten urząd. Rząd bolszewików wyraził życzenie zdemokratyzowania komisji likwidacyjnej.

Z dnia na dzień.

Około rządu polskiego

We czwartek odbyła się konferencja Rady Regencyjnej z premjerem Kucharzewskim. Tematem obrad były nagłe, bieżące sprawy wojskowe. Wieczorem premjer Kucharzewski udał się w tych sprawach do general-gubernatora Beselera,

*

Prace przygotowawcze do utworzenia gabinetu ministrów posunęły się o tyle, że, jak zapewniają zbliżeni do prezesa ministrów, ustalenia listy członków gabinetu należy się spodziewać w przyszłym tygodniu. Gabinet będzie utworzony w pełnym składzie i będą w nim reprezentowane następujące ministerja: spraw wewnętrznych, oświaty, sprawiedliwości, skarbu, rolnictwa, pracy, przemysłu i handlu. Co do kandydatów na ministrów, to dotychczas do szerszych kół politycznie zainteresowanych w tworzeniu gabinetu, nie przedostało się ani jedno nazwisko pewne.

Listę członków gabinetu p. prezes ministrów przedstawi do zatwierdzenia Radzie regencyjnej, poczem dopiero będzie urzędownie podana do wiadomości publicznej.

* **Z Koła Międzypartyjnego.** W ubiegły piątek odbyło się posiedzenie plenarne Koła Międzypartyjnego — Wzięło w nim udział licznie przybyłe na zjazdy rolnicze, obecnie odbywające się, ziemiaństwo ze wszystkich okolic kraju. Nastrój obrad — jak donosi „Gaz. Poranna"—był bardzo ożywiony, jednolitość poglądów znamionowała wszystkie przemówienia i głosy zebranych. Uchwały miały charakter stanowczy i mocny.

* **Delegacja do Rady Regencyjnej.** Stronnictwo polityki realnej w myśl uchwał ostatniego swego walnego posiedzenia wysłało onegdaj delegację do członka Rady Regencyjnej ks. arcybiskupa Kakowskiego, aby przedstawić zapatrywania stronnictwa na program gabinetu i podkreślić wyraźnie opozycyjne swoje stanowisko.

Z Sosnowca

Dnia 3/XII

— **Patronka górników.** Jutro przypada doroczna uroczystość patronki górników Św. Barbary, którą świętują wszystkie kopalnie w całem Zagłębiu.

— **Kurs dla zastępowych wiejskich drużyn skautowych.** Informacyjne Biuro skautowe w Krakowie powiadamia nas, że z końcem grudnia r. b. urządza tygodniowy kurs dla zastępowych wiejskich drużyn skautowych (harcerskich). Kurs ten przeznaczony jest dla młodzieży, która w organizacjach młodzieży wiejskich bierze żywy udział względnie zamierza taką pracę podjąć. Zgłoszenia na kurs przyjmuje i na żądanie wysyła program nauki Informacyjne Biuro skautowe w Krakowie ulica Wolska l. 27 — gmach Sokoła.

— **Koncert na niezamożnych uczniów.** Sekcja dochodów niestałych Towarzystwa Pomocy dla niezamożnych uczniów i uczenic szkół średnich w Sosnowcu, w niedzielę dnia 9 grudnia r. b. o godz. 4 popoł w sali Związku Żelaznego na Pogoni, organizuje koncert z udziałem p. Comte-Wilgockiej. Niemała akrakcja w osobie znanej śpiewaczki, oraz sympatyczny cel, zapewniają powodzenie. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-nej Regulskiej i S-ki.

— **Z Gospody Mieszczańskiej.** W sobotę o godz. 8 i pół wieczorem w Gospodzie Mieszczańskiej odbyło się zebranie dyskusyjne pod przewodnictwem p. Strzałkowskiego. Na wstępie przewodniczący udzielił głosu p. Wieczorkowi, który wygłosił treściwą pogadankę na tematy bieżące.

Z szeregu poruszonych przez prelegenta spraw zasługuje na uwagę kwestja przechodzenia nieruchomości miejskich w ręce żydowskie. Długotrwała wojna doprowadziła do ruiny średnio zamożne sfery naszego mieszczaństwa, skutkiem czego daje się zaobserwować smutny fakt wyzbywania się swych posiadłości przez zadłużonych obywateli miejskich. W ostatnich czasach na starym Sosnowcu, zwłaszcza przy ul. Wiejskiej i szosie szopenickiej, już kilka domów przeszło w ręce żydowskie. Ze względu na zgubne skutki tego rodzaju transakcji mówca zalecał ostrożność przy sprzedaży nieruchomości, przyczem zaznaczył, iż w najbliższym czasie ma powstać przy miejscowem Stow, właścicieli nieruchomości biuro pośrednictwa sprzedaży domów, które nawiąże kontakt z zamożniejszemi okolicami kraju: z ziemią Miechowską, Kielecką i t. p., gdzie znajduje się znaczna ilość zamożnych włościan, którzy chętnie nabywają nieruchomości miejskie.

Następnie p. Wieczorek złożył relację ze zjazdu przedstawicieli miast w Warszawie.

— **Na gwiazdkę.** Z dn. 1 grudnia przy ul. Starososnowieckiej Nr. 32 został otwarty sklep z wyrobami Sali zajęć dla dziewcząt przy Chrześcijańskiem Towarzystwie Dobroczynności. Wielki wybór pięknych i pracowitych ozdób choinkowych i zabawek wybawi z kłopotu wiele rodzin, dając możność nabycia niedrogich a pożytecznych podarków gwiazdkowych dla naszej dziatwy. To też sądzić należy, że „bazar przedświąteczny" będzie tłumnie odwiedzany przez chrześcijańską klientelę.

Z Milowic.

Towarzystwo artystów teatralnych „Momus" w d. 4 b. m. urządza w sali kopalni „Wiktor" Wieczór artystyczny z nader urozmaiconym programem. Część czystego dochodu artyści przeznaczają na miejscową ochronkę. Początek przedstawienia o godz. 5 m. 30 wieczorem

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Deblińska Nr. 7.

Za pozwoleniem Cenzury Niemieckiej.